

ΤΑΞΗ: Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Υπεύθυνη ομάδας Λατινικών: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ

Επιμέλεια διαγωνίσματος: ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΜΑΚΟΥ

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Aenēas **filius** Anchīsae est. Patria Aenēae Troia est. Graeci Troiam oppugnant et dolo expugnant. Aenēas cum Anchīsā, cum nato et cum sociis ad Italiam navigat. Sed venti pontum turbant et Aenēan in Africam portant. Ibi Didō regīna novam patriam fundat.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Mens et animus et consilium et sententia civitātis posita est in legibus. Ut corpora nostra sine mente, sic civitas sine lege non stat. Legum ministri sunt magistrātus, legum interpretes iudices, legum denique omnes servi sumus: sic enim liberi **esse** possumus.

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

Legātos omnes frumentum **in castra** importāre iubet. Milites his verbis admonet: «Hostes adventāre audio; speculatores nostri **eos** prope esse nuntiant. Vim hostium cavēre debetis; hostes enim de collibus advolāre solent et caedem **militum** perpetrāre possunt».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα παραπάνω αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B.1.α. Σύμφωνα με τις γνώσεις σας από την εισαγωγή, πού οφείλεται η συγγένεια της Λατινικής με την ελληνική γλώσσα; (5 μονάδες)

B.1.β. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές (Σ) ή λανθασμένες (Λ) (μονάδες 5).

- i. Οι Ρωμαίοι διαμόρφωσαν το δικό τους αλφάβητο χωρίς επιδράσεις από άλλους λαούς.
- ii. Η λατινική λογοτεχνική παραγωγή ξεκινά μετά τη συνάντηση με τους Έλληνες, περίπου το 240 π.Χ.
- iii. Η εξέλιξη των λογοτεχνικών ειδών στη ρωμαϊκή λογοτεχνία έχει τα δικά της χαρακτηριστικά: π.χ. πρώτα ωριμάζει η κωμωδία και τελευταίο το έπος.
- iv. Οι Ρωμαίοι επηρεάστηκαν από την αρχαία ελληνική λογοτεχνία μέσα από τη διαδικασία της δημιουργικής πρόσληψης και του ανταγωνισμού.
- v. Η προβολή των πάτριων ηθών, η ρωμαϊκή πολιτεία και θρησκεία, η οικογένεια, αρετές όπως η ανδρεία, η πίστη, η επιείκεια, η σοφία, η σοβαρότητα, κ.ά. απουσιάζουν από τη ρωμαϊκή λογοτεχνία.

Μονάδες 10

B.2. Να αντιστοιχίσετε τις λατινικές λέξεις της στήλης Α με τις ελληνικές λέξεις της στήλης Β με τις οποίες είναι ετυμολογικά συγγενείς (δύο λέξεις της στήλης Β περισσεύουν).

A	B
sociis	μάστορας
navigat	σοσιαλισμός
servi	καστροπολιτεία
magistratus	κονσέρβα
castra	ανιμισμός
	ναύτης
	σκόπελος

Μονάδες 10

B.3. Να επιλέξετε την κατάλληλη λατινική φράση από το πλαίσιο και να συμπληρώσετε τα κενά (δύο φράσεις περισσεύουν).

alter ego, curriculum vitae, a priori, de facto, carpe diem, casus belli, erga omnes

1. Η Ελλάδα δήλωσε πως θα θεωρήσει κάθε παραβίαση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κύπρου.
2. Είναι βέβαιο πως η απόφαση αυτή είχε ληφθεί και χωρίς να μελετηθούν όλα τα δεδομένα.
3. Το ψευδοκράτος των Τουρκοκυπρίων επιδιώκει να αναγνωρισθεί
4. Κατέθεσε την αίτηση και ένα διεκδικώντας θέση προϊσταμένου.
5. Η γιαγιά μου έζησε μια ζωή γεμάτη εμπειρίες και περιπέτειες, γιατί πάντοτε έλεγε στον εαυτό της και ποτέ δεν άφηνε καμία ευκαιρία αναξιοποίητη.

Μονάδες 10

Γ.1.α. Να μεταφέρετε τις κλιτές λέξεις της παρακάτω περιόδου στον άλλο αριθμό, όπου αυτό είναι δυνατό (μονάδες 4):

Sed venti pontum turbant et Aenēan in Africam portant.

Γ.1.β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις (μονάδες 11):

filius: κλητική ενικού

dolo: αιτιατική πληθυντικού

novam patriam: δοτική ενικού

civitātis: γενική πληθυντικού

legum: ονομαστική ενικού

frumentum: αφαιρετική ενικού

castra: δοτική πληθυντικού

eos: γενική ενικού και πληθυντικού στο ίδιο γένος

vim: αφαιρετική πληθυντικού

Μονάδες 15

Γ.2. Αφού επιλέξετε από τη στήλη Β' τη γραμματική αναγνώριση που αντιστοιχεί στο ρήμα της στήλης Α', να συμπληρώσετε τον γραμματικό τύπο που ζητείται στη στήλη Γ'.

A'	B'	Γ'
a. est	i. γ' ενικό οριστικής ενεστώτα ρήματος β' συζυγίας	a. β' ενικό στην οριστική παρατατικού
b. portant	ii. α' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα του ρήματος possum	b. γ' ενικό στην οριστική μέλλοντα
c. possumus	iii. γ' ενικό οριστικής ενεστώτα του ρήματος sum	c. β' πληθυντικό στην οριστική ενεστώτα
d. iubet	iv. β' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα ρήματος β' συζυγίας	d. α' πληθυντικό στην οριστική παρατατικού
e. debetis	v. γ' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα ρήματος α' συζυγίας	e. γ' πληθυντικό στην οριστική μέλλοντα

Μονάδες 15

Δ.1.α. Να αναγνωρίσετε τον συντακτικό ρόλο των υπογραμμισμένων λέξεων των αποσπασμάτων που σας δόθηκαν (μονάδες 10):

filius:	είναι στο.....
esse:	είναι στο.....
in castra:	είναι στο.....
eos:	είναι στο.....

militum:	είναι στο.....
----------	----------------------

Δ.1.β. Να αναλύσετε τον ομοιόπτωτο επιθετικό προσδιορισμό της συνεκφοράς **novam patriam** σε δευτερεύουσα αναφορική πρόταση (μονάδες 10).

Μονάδες 20

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!

